

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Zory Šmolkové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D. ve věci

žalobce: **Doc. MUDr. A. M., CSc.**
zastoupen Mgr. Jakubem Vepřkem, advokátem
sídlem Tyršova 1714/27, Moravská Ostrava, 702 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Rektor Ostravské univerzity**
sídlem Dvořákova 138/7, Moravská Ostrava, 702 00 Ostrava

o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 12. 2019, č. j. OU-106048/90-2019,
o odvolání žalobce z funkce děkana Lékařské fakulty Ostravské univerzity

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.
Žaloba a vyjádření žalovaného

1. Rozhodnutím ze dne 17. 12. 2019 rektor Ostravské univerzity (žalovaný) odvolal žalobce z funkce děkana Lékařské fakulty Ostravské univerzity, a to s účinností ke dni 2. 1. 2020

podle § 28 odst. 3 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách. Žalobce napadl toto rozhodnutí žalobou.

2. V první žalobní námitce mj. uvedl, že Akademický senát Ostravské univerzity (dále též „AS OU“), který podle § 28 odst. 3 zákona o vysokých školách musí s odvoláním udělit souhlas, nebyl správně obsazen.
3. Druhou námitkou žalobce nesouhlasil s tím, že by jednal způsobem, který by bylo možno označit za závažně poškozující zájmy Ostravské univerzity a Lékařské fakulty, pokud ke studiu přijal celkem 24 uchazečů, aniž splnili podmínky přijímacího řízení.
4. Ve třetí námitce sporoval nedodržení podmínek pro jeho odvolání (§ 28 odst. 3 zákona o vysokých školách), protože v podnětu k odvolání, který žalovaný předložil k vyjádření Akademickému senátu Lékařské fakulty a k souhlasu Akademickému senátu Ostravské univerzity, absentuje druhý odvolací důvod, a to jeho pochybení při akreditačním řízení pro magisterský program všeobecné lékařství. K tomuto důvodu pro odvolání žalobce tak chybí povinné vyjádření se Akademického senátu Lékařské fakulty, a také souhlas Akademického senátu Ostravské Univerzity. Žalobci tím bylo rovněž upřeno „právo na obhajobu“ v této věci. Žalobce následně třetí námitku rozhojnil o argumentaci spočívající ve stanovisku, že vyslovit se či udělit souhlas lze jen s konkrétním podnětem rektora k dovolání děkana, přičemž v podnětu koncipovaném žalovaným byly uvedeny jako důvod pouze okolnosti spočívající v pochybení v přijímacím řízení. Na mimořádném jednání Akademického senátu Lékařské fakulty byly sice otázky akreditace diskutovány, nicméně jednalo se o názory jednotlivých senátorů, nikoliv senátu celého, který se k otázkám akreditace nevyjadřoval. Na to žalobce navázal i jeho posledním vyjádřením ze dne 30. 3. 2022. Na mimořádném zasedání Akademického senátu Ostravské univerzity byla rovněž otázka akreditace projednána, ale pouze z pohledu, jaký dopad na ni bude mít odvolání žalobce z funkce děkana.
5. Žalovaný s žalobou nesouhlasil.

II.

Předcházející soudní rozhodnutí v této věci

6. Krajský soud **prvním rozsudkem** ze dne 21. 7. 2020, č. j. 25 A 34/2020-130, napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Mj. za důvodnou považoval druhou žalobní námitku týkající se odvolání žalobce pro závažné poškození zájmů Ostravské univerzity a Lékařské fakulty tím, že žalobce přijal 24 uchazečů, aniž splnili podmínky přijímacího řízení spočívající v dosažení minimálního počtu bodů. Rovněž neshledal důvody pro odvolání žalobce pro závažné manažerské selhání. K ostatním námitkám soud jen stručně uvedl, že Akademický senát Ostravské univerzity nebyl nesprávně obsazen, neboť pro abdikaci volební řád nevyžaduje písemnou formu pod sankcí neplatnosti jednání a k ustanovení náhradníka za doc. D. došlo v souladu s tímto volebním řádem.
7. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný kasační stížnost, na základě které Nejvyšší správní soud jeho rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení (rozsudek ze dne 18. 2. 2021, č. j. 9 As 213/2020-60). Ztotožnil se se závěrem krajského soudu ohledně odvolání žalobce z funkce z důvodu závažného poškození zájmů Ostravské univerzity a Lékařské fakulty přijetím uchazečů nesplňujících podmínky přijímacího řízení.

Nesouhlasil však s posouzením druhého samostatného důvodu pro odvolání, a to závažného manažerského selhání spočívající v prodlevě při procesu akreditace, neboť tento nebyl pokryt žalobním bodem.

8. Následně krajský soud žalobu opět posoudil a znovu napadené rozhodnutí zrušil **druhým rozsudkem** ze dne 22. 4. 2021, č. j. 25 A 34/2020-169. Přitom zopakoval většinu závěrů prvního rozsudku. Vázán závěry rozsudku 9 As 213/2020 ovšem doplnil odůvodnění stran komplexu námitek, které se týkaly neprojednání odvolání žalobce Akademickým senátem Lékařské fakulty a nedostatku souhlasu Akademického senátu Ostravské univerzity. Krajský soud měl za to, že ohrožení procesu akreditace Akademický senát Ostravské univerzity neprojednal v návaznosti na druhý samostatný důvod odvolání žalobce z funkce, tzn. ve vazbě na jeho závažné manažerské selhání – nečinnost, která měla ohrozit proces akreditace magisterského oboru všeobecné lékařství. Krajský soud uzavřel, že Akademický senát Ostravské univerzity tedy nedal souhlas k odvolání žalobce z funkce děkana z právě uvedeného důvodu.
9. K opětovné kasační stížnosti žalovaného Nejvyšší správní soud zrušil i druhý rozsudek krajského soudu v této věci, a to rozsudkem ze dne 17. 2. 2022, č. j. 9 As 116/2021-59. Na rozdíl od krajského soudu zjistil, že část rozpravy na zasedání Akademického senátu Ostravské univerzity dne 18. 11. 2019 se týkala právě přípravy nové akreditace pro obor všeobecné lékařství, tj. nikoli pochybení žalobce v přijímacím řízení či vlivu tohoto pochybení na získání akreditace (srov. rozsudek 9 As 116/2021, bod 45).

III.

Právní závěry krajského soudu

10. Žaloba je včasná. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (s. ř. s.)]. Ve věci rozhodl bez jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť s tímto postupem oba účastníci souhlasili.
11. Žaloba není důvodná.

III.A. Skutkový stav

12. Vzhledem k tomu, že předmětem rozhodnutí krajského soudu je posouzení zbývajících, Nejvyšší správním soudem dosud neřešené námitek absence vyjádření Akademického senátu Lékařské fakulty k odvolání žalobce z důvodu pochybení při procesu akreditace, a vzhledem k tomu, že zbývajících námitek byly vyřešeny předchozími rozsudky Nejvyššího správního soudu (s výjimkou prvního okruhu, ke kterému se Nejvyšší správní soud dosud rovněž nevyjadřoval, nicméně řešení této námitek nebylo dosud nijak zpochybňováno), závěr o skutkovém stavu nyní krajský soud uvede jen stručně, neboť se od předchozího rozsudku krajského soudu nijak nezměnil.
13. Ze správního spisu a shodných skutkových tvrzení účastníků krajský soud zjistil, že žalobce byl dne 12. 12. 2018 jmenován děkanem Lékařské fakulty Ostravské univerzity žalovaným s účinností od 13. 12. 2018.
14. Dne 10. 6. 2019 vyhotovil Národní akreditační úřad pro vysoké školství (dále jen „NAU“) protokol o kontrole č. j. NAU-28/2019-11. Kontrola se mj. zabývala průběhem procesu přijímacího řízení ke studiu ve studijním programu všeobecné lékařství na Lékařské fakultě Ostravské univerzity (dále též „LF OU“) a v jeho rámci zejména postupem vysoké školy v odvolacím řízení. NAU vytkl Lékařské fakultě Ostravské

univerzity mimo jiné, že přijala celkem 27 uchazečů, kteří nevyhověli požadavkům přijímacího řízení, protože v rámci přijímací zkoušky nezískali alespoň předepsaný minimální celkový počet bodů, čímž se vysoká škola dopustila porušení podmínek pro přijetí ke studiu do studijního programu/oboru všeobecné lékařství v akademických letech 2010/11, 2011/12, 2012/13, 2014/15, 2016/17, 2017/18 a 2018/19.

15. Žalovaný zpracoval dne 15. 7. 2019 podnět k odvolání žalobce z funkce děkana Lékařské fakulty, ve kterém žalobci vytkl poškozování zájmů Lékařské fakulty i Ostravské univerzity závažným způsobem spočívajícím v přijetí uchazečů ke studiu, aniž splnili podmínku dosažení minimálního předepsaného počtu bodů při přijímací zkoušce pro akademické roky 2010/11, 2011/12, 2012/13, 2017/18 a 2018/19.
16. Dne 9. 9. 2019 se konalo mimořádné jednání Akademického senátu Lékařské fakulty Ostravské univerzity, jehož programem bylo mj. projednání podnětu rektora Ostravské univerzity k odvolání žalobce z funkce děkana LF OU s okamžitou účinností. Usnesení o souhlasu s tímto podnětem nebylo přijato, když pro hlasovali 4 přítomní, 12 bylo proti a 2 senátoři se zdrželi hlasování.
17. Dne 18. 11. 2019 proběhlo zasedání Akademického senátu Ostravské univerzity, jehož programem bylo mj. vyslovení souhlasu s odvoláním žalobce z funkce děkana LF OU, jehož podkladem byl dopis žalovaného, ve kterém žádal o souhlas Akademického senátu Ostravské univerzity s odvoláním žalobce, jehož důvody žalovaný „úplně a podrobně“ uvedl v podnětu k odvolání děkana. Před tímto jednáním, dne 14. 11. 2019, zaslal senátor doc. A. D. z adresy X „*prohlášení o vzdání se funkce člena AS OU*“, které odůvodnil dalšími pracovními povinnostmi, které mu již v minulosti nedovolily zúčastnit se několika zasedání senátu. Přijetí vzdání se funkce potvrdila I. P., předsedkyně AS OU, dne 15. 11. 2019 z adresy X. Téhož dne oslovila I. P. doc. P. K., zvoleného náhradníka doc. D., s žádostí o přijetí členství v AS OU, který dne 16. 11. 2019 členství potvrdil. Na úvod zasedání Akademického senátu byla konstatována abdikace doc. D. z důvodu pracovního vytížení, za kterého nastoupil náhradník doc. K. Na jednání vystoupil rektor Ostravské univerzity, který odůvodnil svůj podnět k odvolání žalobce poškozením dobrého jména Ostravské univerzity přijímáním studentů, kteří nesplnili podmínky přijímacího řízení. Co se týče procesu akreditace pro všeobecné lékařství, při úvodním vysvětlení důvodů pro odvolání žalobce z funkce děkana Lékařské fakulty žalovaný poukázal na porušování vysokoškolského zákona na Lékařské fakultě u přijímacího řízení (jak zjistil Národní akreditační úřad, na základě čehož Rada Národního akreditačního úřadu „*zahájila správní řízení o omezení akreditace VL*“). Dále bylo opakovaně zmíněno ohrožení procesu akreditace všeobecného lékařství v důsledku odvolání či neodvolání žalobce a s tím související zdržení či uspíšení procesu akreditace (podle toho, jakého mínění byl ten který diskutující. S odvoláním děkana vysloвило souhlas 18 senátorů, 11 bylo proti a 6 se zdrželo hlasování.
18. Dne 17. prosince 2019 odvolal žalovaný žalobce z funkce děkana Lékařské fakulty Ostravské univerzity. Odvolání **za prvé** odůvodnil porušením zájmů Ostravské univerzity i Lékařské fakulty a neplněním povinností děkana fakulty, které spočívalo ve vydávání rozhodnutí děkana o přijetí uchazečů o studium do studia magisterského studijního programu všeobecné lékařství, kteří nesplnili podmínku přijímacího řízení, kterou bylo dosažení (zisk) minimálního předepsaného počtu bodů při přijímací zkoušce, a to pro akademický rok 2010/2011 jednoho uchazeče, pro akademický rok 2011/2012 šesti

uchazečů, pro akademický rok 2012/2013 osmi uchazečů, pro akademický rok 2017/2018 šesti uchazečů a pro akademický rok 2018/2019 tří uchazečů; vyšel přitom ze shora citovaného protokolu NAU ze dne 10. 6. 2019 a vyřízení námitek proti protokolu ze dne 15. 8. 2019, dále z právní analýzy Ostravské univerzity ze dne 7. 12. 2018, nazvané „*Stanovisko k postupu Lékařské fakulty při přijímacím řízení pro obor Všeobecné lékařství (M5103) pro akademické roky 2017/2018 a 2018/2019*“, a ze zprávy interního auditu 1/2019 z 10. 4. 2019, e. č. OU-1242/90-2019, nazvané „*Ověření souladu postupů LF OU s právními a interními předpisy v oblasti studijní činnosti*“. Dále odvolání opřel o **druhý** důvod, a to závažné manažerské selhání, které mělo za následek porušení zájmu Ostravské univerzity i Lékařské fakulty, které mělo podobu nečinnosti, jež zapříčinila ohrožení akreditace magisterského programu všeobecného lékařství.

III.B. K námitce nesprávného obsazení Akademického senátu Ostravské univerzity

19. Tuto žalobní námitku krajský soud vypořádal v jeho prvním a druhém rozsudku a vzhledem k tomu, že k vypořádání se Nejvyšší správní soud ve shora cit. rozsudcích 9 As 213/2020 a 9 As 116/2021 nevyjádřil a zdejší soud neshledal žádný důvod ke změně svého dřívějšího názoru, ponechal vypořádání beze změny. V několika následujících odstavcích strany sporu najdou odůvodnění, které již znají z prvního a druhého rozsudku v této věci. Nyní krajský soud ničeho právně podstatného nedoplnil.
20. Postavení a odvolání děkana upravuje § 28 zákona o vysokých školách. Podle odstavce 1 [v] čele fakulty je děkan; jedná a rozhoduje ve věcech fakulty, pokud tento zákon nestanoví jinak. Podle odstavce 2 platí, že: [d]ěkana jmenuje a odvolává na návrh akademického senátu fakulty rektor. Podle odstavce 3., [r]ektor může odvolat děkana z vlastního podnětu, a to pouze po předchozím vyjádření akademického senátu fakulty a se souhlasem akademického senátu veřejné vysoké školy v případě, kdy děkan závažným způsobem neplní své povinnosti nebo závažným způsobem poškozuje zájem vysoké školy nebo fakulty.
21. V posuzované věci byl žalobce z funkce děkana Lékařské fakulty Ostravské univerzity odvolán rektorem z vlastního podnětu, tedy postupem předvídaným v § 28 odst. 3 zákona o vysokých školách, který vyžaduje mj. souhlas s odvoláním děkana Akademickým senátem Ostravské univerzity, který byl podle žalobce nesprávně obsazen při zasedání, na kterém měl být souhlas vysloven, a souhlas tak nebyl dán. Vzhledem k tomu, že souhlas byl přijat rozdílem pouze jednoho hlasu, možné pochybení při nástupu náhradníka na místo dosavadního senátora doc. D. mohlo mít za následek jiné stanovisko senátu. Postup při obsazení senátu tak mohl mít vliv na veřejná subjektivní práva žalobce. Krajský soud se proto touto námitkou zabýval, nicméně uzavřel, že není důvodná.
22. Existence a tedy i složení Akademického senátu Ostravské univerzity je projevem akademické svobody vysoké školy [§4 písm. d) zákona o vysokých školách]. Postavení a ustavení akademického senátu je upraveno v § 8 zákona o vysokých školách, podle jehož prvního odstavce *vnitřní předpis veřejné vysoké školy stanoví zejména počet členů akademického senátu, způsob jejich volby a způsob volby předsedy akademického senátu, orgány akademického senátu a jejich ustavování a důvody a den zániku členství v akademickém senátu a případnou neslučitelnost členství v akademickém senátu s výkonem jiných funkcí*. V posuzované věci je tímto vnitřním předpisem volební řád ze dne 17. 8. 2017, podle jehož článku 4, odstavci 6 písm. c) „*funkční období člena AS OU končí dnem bezprostředně následujícím po doručení písemného prohlášení člena AS OU předsedovi AS OU o vzdání se funkce*“. Podle odstavce 7, jestliže členství v AS OU skončí mj. uvedeným způsobem,

„nastupuje jako člen AS OU náhradník, který vykonává tuto funkci po zbytek příslušného funkčního období“. Z uvedeného je zřejmá povinná písemná forma abdikace, přičemž písemná forma projevu může být jak listinná, tak elektronická; listinná podoba předepsána nebyla. Podepisování elektronické formy dokumentu upravují §§ 5 – 7 zákona č. 297/2016 Sb. V posuzované věci byl k rezignaci správně připojen zcela prostý elektronický podpis ve smyslu § 7 zák. č. 297/2016 Sb., neboť byl podepisován elektronický dokument, kterým se právně jedná jiným způsobem, než způsobem uvedeným v § 5 nebo § 6 odst. 1 cit. zákona.

23. S nedodržením písemné formy nadto volební řád nespojuje žádný následek, zejména pak ne neplatnost jednání učiněného v jiné než písemné formě. Akademický senát Ostravské univerzity, tedy orgán, kterému byl posuzovaný abdikační projev vůle určen, neměl o projevu vůle a přičitatelnosti jednání právě a jen doc. Dolnému žádných pochyb, a proti postupu, kdy na jeho místo byl ustanoven náhradník, abdikující senátor ani náhradník, ba ani kterýkoliv jiný člen akademického senátu, neprotestoval. Jak vyplývá z žalobcem předložených listin týkajících se ostatních namítaných osob, postup, kdy abdikace proběhla formou e-mailové komunikace, nebyl nijak výjimečný a nebyl ani nikým ze zúčastněných a případně na veřejných subjektivních právech dotčených osob rozporován. Vzhledem k tomu, že jednání senátora vůči senátu není jednáním správního orgánu, nelze na něj klást požadavky na formu, které správní řád a judikatura požadují u správních aktů¹. Krajský soud proto uzavřel, že nedodržení písemné formy abdikace nezpůsobilo vadu tohoto jednání v tom smyslu, že by nedošlo k zániku funkce dosavadního senátora doc. D.

24. K žalobcem uváděné judikatuře Nejvyššího soudu krajský soud dodává, že tato se výkladem písemnosti projevu vůle a následky nedodržení formy hojně zabývala, a navzdory odlišné koncepci právního jednání z pohledu práva veřejného a soukromého ji lze použít alespoň inspirativně, a to s ohledem na požadavek jednotnosti právního řádu. Nejvyšší soud v novějším rozhodnutí senátu navázal 26 na senát 20 (srov. usnesení ze dne 1. 6. 2017, sp. zn. 20 Cdo 1741/2017) a v usnesení ze dne 22. 5. 2019, sp. zn. 26 Cdo 1230/2019, potvrdil závěr, že prostý e-mail bez elektronického podpisu nesplňuje požadavek písemného právního jednání. Ani pro soukromoprávní vztahy však neplatí, že nedodržení formy má bez dalšího za následek neplatnost právního jednání. Jak uvedl Nejvyšší soud v **usnesení ze dne 27. 11. 2014, sp. zn. 29 Cdo 3919/2014**: *„Právní jednání odporující zákonu je neplatné pouze tehdy, vyžaduje-li to smysl a účel zákona (§ 580 odst. 1 OZ). Uvedené omezení platí i pro posouzení důsledků nedodržení formy právního jednání vyžadované zákonem (§ 582 odst. 1 OZ). Jinými slovy, není-li právní jednání učiněno ve formě stanovené zákonem, je (z tohoto důvodu) neplatné pouze tehdy, vyžaduje-li to smysl a účel zákona“*.

25. V posuzované věci z příslušného vnitřního předpisu – volebního řádu – nevyplývá, že by jeho smyslem a účelem bylo spojit s nedodržením písemné formy neplatnost a neúčinnost jednání. Akademický senát Ostravské univerzity neměl o dodržení formy projevu vůle a přičitatelnosti jednání právě a jen doc. D. žádných pochyb, a proti postupu,

¹ viz § 37 odst. 4 správního řádu a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, č. j. 9 As 90/2008-70, podle kterého „[p]odání učiněné prostřednictvím veřejné datové sítě – internetu – bez zaručeného elektronického podpisu podle § 37 odst. 4 správního řádu z roku 2004 je úkonem způsobilým vyvolat právní účinky jen za podmínky jeho následného doplnění (do 5 dnů) některou z kvalifikovaných forem podání, tj. písemně, ústně do protokolu nebo elektronicky se zaručeným elektronickým podpisem, aniž by přitom bylo nutné k takovému doplnění podatele vyzývat“.

kdy na jeho místo byl ustanoven náhradník, abdikující senátor, ani nikdo jiný, neprotestoval. Za této situace má krajský soud za to, že i s přihlédnutím k soukromoprávní judikatuře je nutno uzavřít, že e-mailem učiněný projev vůle vedl k zániku funkce doc. D. a na jeho místo v souladu se shora citovaným volebním řádem platně nastoupil náhradník doc. K.

26. Co se týče ostatních osob, které podle žalobce rovněž abdikovaly neplatně (T. P. a D. Š.), uplatnění této námitky je opožděným žalobním bodem podaným po lhůtě podle § 72 odst. 1 s. ř. s.. Nelze jej považovat za rozhojnění argumentace k včas uplatněnému žalobnímu bodu neplatnosti odstoupení doc. D., protože jde o jednání jiných osob, jejichž skutkový základ by byl posuzován samostatně, pokud by neplatnost jejich odstoupení byla namítnuta včas.

III.C. *Přijímání uchazečů o studium, kteří nesplnili podmínky přijímacího řízení*

27. Žalovaný odvolal žalobce z funkce děkana ze dvou samostatných důvodů, z nichž **první** spočívá ve vydávání rozhodnutí o přijetí uchazečů o studium do magisterského studijního programu všeobecné lékařství, kteří nesplnili podmínku přijímacího řízení dosažení předepsaného počtu bodů při přijímací zkoušce. S tímto závěrem žalobce polemizuje v druhém okruhu žalobních námitek.
28. I s touto žalobní námitkou se krajský soud vypořádal v jeho prvním a posléze i druhém rozsudku. Vzhledem k tomu, že se Nejvyšší správní soud v cit. rozsudcích 9 As 213/2020 a 9 As 116/2021 s jeho posouzením ztotožnil, krajský soud nyní odůvodnění pojal jen velice stručně, a to tak, že žalobní námitka je důvodná. Žalovaný odůvodnil odvolání žalobce jeho jednáním, které nastalo před jmenováním do funkce, nemůže však pro tytéž důvody žalobce z funkce odvolat, neboť nelze vytýkané pochybení považovat ve své intenzitě za dosahující takové mimořádnosti, aby jej bylo možno podřadit pod „poškození zájmu vysoké školy závažným způsobem“. Byl-li zájem vysoké školy a fakulty postupem žalobce při přijetí uchazečů poškozen a přesto tato skutečnost nebránila žalovanému žalobce děkanem jmenovat, nemůže být tatáž skutečnost bez dalšího důvodem pro přijetí mimořádného kroku jeho odvolání dokonce proti vůli Akademického senátu Lékařské fakulty, který je nositelem akademické svobody.
29. Krajský soud považuje za účelné k tomu citovat závěr rozsudku 9 As 213/2020, bod 55, podle kterého je podstatné, že

„pokud stěžovatel disponoval již v okamžiku jmenování žalobce do funkce zjištěními, která zakládají důvodné obavy, zda jde o vhodného kandidáta, měl a mohl tato zjištění uplatnit ve jmenovacím řízení. Pokud mu však tyto skutečnosti nebránily žalobce jmenovat, nelze připustit, aby tytéž skutkové okolnosti (byť v mezidobí potvrzené a upřesněné Národním akreditačním ústavem a interním auditem) mohl uplatnit jako důvod pro dovolání děkana podle § 28 odst. 2 zákona o vysokých školách. Opačný výklad by totiž vedl i k tomu, že by rektor vysoké školy mohl jmenovat děkanem fakulty osobu, u níž by si byl vědom, že ji pro její minulé pochybení může po celé její funkční období „držet v šachu“ hrozbou odvolání z důvodů, které jsou plně v jeho dispozici“.

30. Napadené rozhodnutí je tak v části, v níž se odvolání opírá o pochybení žalobce při přijímání uchazečů o studium v letech předcházející jeho odvolání do funkce, v rozporu s § 28 odst. 3 zákona o vysokých školách, a tedy nezákonné.

III.D. Námitka absence souhlasu

Akademického senátu Ostravské univerzity s odvoláním žalobce

31. K námitce absence souhlasu Akademického senátu Ostravské Univerzity se krajský soud vyjádřil v pořadí druhém rozsudku tak, že žalobní námitce přisvědčil. Nejvyšší správní soud se však s jeho názorem neztotožnil a uvedl: „*hlasování o souhlasu s odvoláním žalobce z funkce děkana LF OU proběhlo až poté, co byly tyto výtky vysloveny, žalobce se proti nim ohradil a stanovisko k nim vyjádřili i někteří z dalších členů AS OU, má NSS za to, že v souzené věci byl souhlas AS OU dán i k odvolacímu důvodu spočívajícímu v závažném manažerském selhání, které se týkalo nečinnosti žalobce při přípravě akreditačního spisu vedoucí k ohrožení akreditace magisterského programu Všeobecné lékařství. Závěry krajského soudu v této otázce proto nejsou správné*“ (viz rozsudek 9 As 116/2021, bod 46).
32. Krajský soud je tímto závěrem Nejvyššího správního soudu vázán podle § 110 odst. 4 s. ř. s. a vzhledem k tomu, že nenastala žádná skutečnost, která by odůvodňovala odklon od něj, uzavírá, že tato námitka není důvodná.

III.E. Námitka neprojednání odvolání žalobce Akademickým senátem Lékařské fakulty

33. Poslední žalobní námitka se týká absence vyjádření AS LF k odvolání žalobce z funkce děkana z důvodu jeho pochybení při procesu akreditace. Tuto námitku žalobce posledním vyjádřením rozhojnil tak, že otázka byla projednána pouze z pohledu, jaký dopad bude mít odvolání žalobce na proces akreditace.
34. Uvedenou námitku krajský soud vypořádal v předchozím druhém rozsudku tak, že ji neshledal důvodnou; dovodil, že zákonem požadované „*vyjádření*“ lze chápat i jako prodiskutování důvodů odvolání, přičemž může být i záporné. V souzené věci byla otázka akreditace na zasedání AS LF diskutována a projednána. K tomuto závěru se Nejvyšší správní soud nevyjádřil. Krajský soud na své argumentaci z druhého rozsudku nemá důvod nic měnit ani po doplněném vyjádření žalobce; považuje však za potřebné se k ní vyjádřit širěji.
35. Krajský soud připomíná § 28 zákona o vysokých školách, podle jehož odstavce 3 platí následující: *[r]ektor může odvolat děkana z vlastního podnětu, a to pouze po předchozím vyjádření akademického senátu fakulty a se souhlasem akademického senátu veřejné vysoké školy v případě, kdy děkan závažným způsobem neplní své povinnosti nebo závažným způsobem poškozuje zájem vysoké školy nebo fakulty.*
36. Vzájemný vztah rektora a akademických senátů fakulty a univerzity při obsazení vedení jednotlivých fakult byl rozpracován stávající judikaturou správních soudů. Vztahem se zabýval též zrušující rozsudek č. j. 9 As 213/2020-60, ve kterém Nejvyšší správní soud s odkazem na své rozsudky ze dne 24. 11. 2011, č. j. 7 As 66/2010 – 119 a ze dne 4. 7. 2018, č. j. 10 As 60/2018 – 45 uvedl, že s přihlédnutím k systému „brzd a rovnovah“ uvnitř veřejné vysoké školy se rektor spolu s akademickými senáty podílí na rozhodování o obsazení vedení jednotlivých fakult. Rektor v takových případech vystupuje právě ve funkci „brzdy“ akademického senátu fakulty, který buď navrhuje ke jmenování děkanem nevhodného kandidáta, anebo je naopak nečinný při iniciování jeho odvolání, přestože děkan fakulty jedná protiprávně či jinak závadně. Právě v takových mimořádných situacích

může rektor v rámci akademické samosprávy na základě svého uvážení nevyhovět návrhu fakultních akademických senátů a jako orgán činící konečné rozhodnutí odmítnout děkana jmenovat, či naopak jej (za splnění dalších procesních podmínek) odvolat z vlastního podnětu. Onou další procesní podmínkou je jednak vyjádření akademického senátu fakulty, zejména pak souhlas s odvoláním akademického senátu univerzity; rektor je tak ve své pozici vyvažován názorem akademického senátu univerzitního. Tento systém je logickým vyústěním pravomoci akademického senátu fakultního reagovat sám na svou případnou nespokojenost s činností děkana postupem podle § 28 odst. 2 zákona o vysokých školách a navrhnout jeho odvolání, čemuž rektor v zásadě vždy musí vyhovět; odmítnout návrh může prakticky jen při diskriminačních excesech, viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 7. 2018, č. j. 10 As 60/2018 – 45, podle jehož právní věty *„rektor by měl zásadně návrhu akademického senátu na odvolání děkana podle § 28 odst. 2 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, vyhovět. Rozhodnutí, kterým návrhu akademického senátu nevyhoví, vydá rektor tehdy, pokud zjistí, že nejsou dány podmínky vytčené v § 28 odst. 2 zákona o vysokých školách (např. hlasování akademického senátu fakulty, které vyústilo v návrh na odvolání děkana, trpělo procesními vadami), pokud shledá důvody pro odvolání podané akademickým senátem nejasnými nebo neurčitými, respektive pokud dospěje k závěru, že odvolání děkana by hrubě poškodilo veřejnou vysokou školu nebo dotčenou fakultu“*.

37. Jak krajský soud již uvedl v předchozím rozsudku, z výše uvedeného vyplývá, že je možno připustit, aby na vyjádření akademického senátu fakultního nebyly kladeny formálně přísné požadavky a aby bylo dáno nejen k důvodům uvedeným v podnětu k odvolání, ale též k těm, které byly v diskusi projednávány, když „vyjádření“ lze chápat jako prodiskutování důvodů odvolání, přičemž vyjádření může být i záporné a na platnost odvolání děkana rektorem to nemá vliv. Přísnější pravidla soud dovodil pro souhlas akademického senátu univerzity, protože vyslovení souhlasu je nepodkročitelnou podmínkou pro úspěch odvolání děkana rektorem i proti vůli akademického senátu příslušné fakulty (jak tomu konečně je i v projednávané věci).
38. V posuzované věci je sice pravda, že fakultní akademický senát se k akreditaci vyjadřoval mj. s ohledem na pochybení žalobce v přijímacím řízení. Avšak nebylo tomu tak bezvýhradně. Ze zápisu mimořádného jednání Akademického senátu Lékařské fakulty ze dne 9. 9. 2019 je patrné, že senátoři řešili akreditaci všeobecného lékařství opakovaně. Žalovaný předně v jeho úvodním projevu poukázal na to, že nová akreditace zatím *„nebyla podána“* a o zprávu požádal žalobce. Žalovaný uvedl, že žádost o akreditaci má být z 80 % připravena, což sám považoval „na hraně, aby se vše dalo včas stihnout. Senátor S. pak polemizoval s tím, zda by nebylo pro zdárnou novou akreditaci vhodné, aby současný tým proděkanů s žalobcem dotáhl akreditaci do konce. S tím žalovaný souhlasil, přesto uvedl, že akreditace musí být odevzdána v řádu týdnů. Akreditace se (zpravidla má) řešit dlouhodobě. Nelze opomenout, že i sám žalobce se během jednání fakultního akademického senátu vyjádřil, že bez ohledu na správní řízení (ohledně pochybení v přijímacím řízení) musí být nová akreditace připravena. Novou akreditaci připravuje „*paralelně, nezávisle*“ na tomto pochybení. Sám přiznal, že příprava akreditace je „*náročná, aktivita týmu, který je v odvolacím řízení, nebude excelentní, tak jak by byla, kdyby toto odvolací řízení nebylo*“. Proděkanka Z. následně doplnila, že „*děkan, který je v odvolacím řízení, a dá se říct, že permanentně zhruba 8 měsíců, nikoliv poslední 2 měsíce, má vyjednávací*

schopnost poměrně mizivou. Je nutné personální posílení tak aby akreditace byla úspěšná, předpokládá se, že bude pod drobnohledem, v tom měl rektor pravdu. Není možné mít v akreditaci skulinku. Kvalitou studijního programu je kvalitní personální zázemí. [...] Opět zopakovala, že děkan, který je v permanentním odvolacím řízení, má těžké vyjednávací schopnosti“. Senátor Š. pak apeloval, aby „navzdory tomu, že je děkan v procesu odvolání, jeho pracovní výkon byl na přípravě akreditace co nejvyšší. Stejně jako my si nemůžeme dovolit hůře léčit v takové době, tak je to zásadní pro budoucnost a osud fakulty, abychom na to co nejméně dopláceli“. Na to reagoval žalobce s tím, že „neměl nikdy ve zvyku se na něco vykašlat. Z tohoto důvodu probíhá oslovování docentů a profesorů na posílení teoretických a preklinických oborů v rámci celé ČR, nejvíce v rámci Moravy. To, co dnes zaznělo, jistě chuti do práce nepřidá, přesto dělá vše pro to, aby akreditace všeobecného lékařství, kterou zde získal, pokračovala i nadále. Považuje to za své dítě“. Senátor D. poukázal na to, že „pokud je snaha dotáhnout akreditaci do konce, tak by také od nás měla zaznít nějaká podpora vedení, že to co dělá, dělá správně. Vytrvalých útoků z médií a různých konců, je už moc. Pokud to někdo zažije, stálou dehonestaci, stálé ataky, tak výkon nemůže jít na 100 %“. Na podkladě této diskuse Akademický senát Lékařské fakulty nepřijal usnesení o souhlasu s odvoláním žalobce z funkce děkana (4 hlasy pro, 12 hlasů proti, 2 se zdrželi).

39. Na diskusi během jednání fakultního akademického senátu je nutno nahlížet v intencích závěrů rozsudků 9 As 213/2020 a 9 As 116/2021 Žalovaný sice výslovně neuvedl, že žalobce zamýšlí odvolat z funkce děkana z důvodu manažerského pochybení, nicméně toto pochybení bylo jednoznačně zmíněno a diskutující se k němu vyjadřovali. Žalobce se k tomuto důvodu jeho odvolání z funkce mohl vyjádřit před hlasováním fakultního akademického senátu. Ani na tom nic nemění žalobcova polemika ve vyjádření z 30. 3. 2022. Ani tato žalobní námitka není důvodná.

IV.

Závěr a náhrada nákladů řízení

40. Ačkoliv soud shledal důvodnou druhou žalobní námitku (viz bod 30 tohoto rozsudku), rozhodnutí žalovaného ob stojí, neboť odvolání žalobce bylo odůvodněno dvěma svébytnými důvody, z nichž druhý, závažné manažerské selhání žalobce při procesu akreditace, ob stojí samostatně, když tento důvod nebyl žalobou zpochybněn (viz cit. první rozsudek Nejvyššího správního soudu 9 As 213/2020), a zbývající žalobní námitky důvodné nejsou. Soud proto dle § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu zamítl jako nedůvodnou (výrok I).
41. O náhradě nákladů jak žalobního, tak kasačního řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** přípustné opravné prostředky.

To neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu nebo uplatňuje-li stěžovatel stížní body, které napadají závěry o otázkách, k nimž se Nejvyšší správní soud v předcházejícím zrušovacím rozsudku dosud nevyjadřoval - v tom případě je možno podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Ostrava 12. dubna 2022

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu